

Catalunya: guanyant-se la vida

Quan sortirem de la crisi? Les exportacions catalanes ja han augmentat aquest primer trimestre un 13% i el turisme, un 4%; però les previsions de producció industrial són encara planes tot i que amb menys destrucció d'ocupació. La recuperació va més lenta del que voldríem però s'ha parat la tremenda davallada del 2009

CINTO ROS OMBRAVELLA

EL PUNT, 05/05/10

Que bonica és l'expressió i el seu contingut: guanyar-se la vida. Catalunya se l'ha guanyat sempre i des de fa temps amb el comerç i l'agricultura, després amb la seva pionera revolució industrial, i ara... Malgrat tot, ens la seguim guanyant, la vida. Però en el futur, amb quines activitats ho farem? (sempre, necessàriament, sense parasitisme o subvenció sistèmica).

El primer que cal dir és que la xarxa d'empreses, la seva activitat i iniciativa, han salvat Catalunya, la seva pròpia existència rellevant. Així, *tout court*. No han estat ni els intel·lectuals, ni els acadèmics ni encara menys els filòlegs, amb el seu paper i importància... Ni molt menys els polítics i els funcionaris. Han estat, per a mi, els protagonistes de la base productiva de Catalunya els que ens han permès seguir endavant, sovint mentre patíem circumstàncies ben desfavorables.

Una vegada emfatitzat tot això (que ho volia treure del pap en dedicació especial als meus amics esquerranosos, no socialdemòcrates) ens podem preguntar pel futur de la nostra indústria, una base indiscutible de la nostra estructura econòmica (aquí encara pesa un 25% del nostre producte; a Madrid, un 11%). Se sol dir: no hi ha sectors, hi ha empreses;

crec millor fer la síntesi dels dos components ja que el sector és l'entorn també competitiu de l'empresa.

Però, i ja parlant d'empreses-indústries, les que estan aguantant millor també la crisi actual són les que han fet innovació tecnològica (RD), s'han internacionalitzat conquerint mercats estrangers (per exemple per a una meitat de la seva producció, com n'hi ha tantes), no han descuidat organització i costos i no s'han endeutat massa (autofinançament). Ah! I que tenen una bona política de recursos humans.

Quant a sectors, la indústria catalana és prou diversificada, per algunes opinions potser massa i tot, ja que aquestes aconsellen especialitzar-se més en allò en què tenim més avantatge comparatiu. De totes maneres, estudis rigorosos recents destaquen com a sectors sòlids de la indústria catalana: l'agroalimentari (el més important a casa nostra i que també es relaciona, és clar, amb l'agricultura); la química de base, tot i els seus possibles problemes mediambientals; el de perfumeria i cosmètica; el farmacèutic, amb unes cinc empreses de gran pes; segments de la metal·lúrgia com ara la maquinària i els béns d'equip o el servei al sector automobilístic; subsectors tèxtils, per exemple els anomenats teixits industrials o la projecció confecció-moda; o el paper-arts gràfiques-edició.

En conjunt aquesta part *bona* de la nostra indústria representa prou més d'una meitat del total.

I els serveis, el sector terciari, no ens els deixem, si us plau, ja que suposen ja cap a tres quartes parts dels nostre producte. Ja sé que en una bona mesura, de vegades exagerada, responen a subcontractacions

o externalitzacions de la indústria. Però també tenen una part de *vida pròpia*: els serveis financers de clientela ben variada. El turisme, cap a un 15% de la demanda total sobre la nostra economia (tan sols a algun ximple li sembla malament potser perquè no li permet passejar més bé per la plaça Catalunya). En general els serveis avançats a les empreses-consultories, enginyeries, informàtiques... professions liberals també, o els serveis públics, no de mercat, que en diem.

No. No ens podem deixar, al costat de la indústria, el món dels serveis amb els seus propis problemes d'RD, de productivitat, de potencial exportador (el conseller Huguet s'hi referia en una recent conferència al Col·legi d'Economistes de Catalunya), eficiència, també dels serveis públics, localització i preus del sòl, inversió estrangera, etcètera. A les nostres facultats d'econòmiques hauria de ser-hi present com a matèria l'economia terciària, com existeix per exemple a la universitat de Madrid-Alcalá des de fa temps (i de la mà del professor Cuadrado Roure, gironí d'origen).

Ah! I com a tema general, transversal, el problema de la mida mitjana de la nostra empresa tant a la indústria com als serveis. Ens costa molt fusionar-nos... Els costa als empresaris. I el món econòmic actual ho demana –globalització, esforç i risc de recerca, internacionalització amb presència estable a fora, si cal–. Ens agrada massa això de controlar la sardina amb el seu cap. Això ha de canviar, però sé que no és un tema (problema) fàcil; políticament l'única cosa que es pot fer és donar facilitats fiscals i financeres, potser també laborals, per als processos de guany de mida.

Sí. Ens guanyem i ens guanyarem la vida. No oblidem la disponibilitat d'uns recursos humans a tots nivells que Déu n'hi do. Per acabar: quan sortirem de la crisi? Les exportacions catalanes ja han augmentat aquest primer trimestre un 13% i el turisme, un 4%; però les previsions de producció industrial són encara planes tot i que amb menys destrucció d'ocupació. La recuperació va més lenta del que seria desitjable, però s'ha parat la tremenda davallada del 2009.